

We the People

Article 1

Тодор И. Подгорац

ОГЛЕДИ

О

УСТАВНОМ

ПРАВУ

Тодор И. Подгорац

ОГЛЕДИ О УСТАВНОМ ПРАВУ

Крагујевац, 2002.

Издавач

Правни факултет у Крагујевцу

Аутор

Тодор И. Подгорац

Слоџ и ѿрелом

Драгана Ђоровић Банковић

Корице

(према идеји Аутора)

Владимир Недељковић

Лекѿура и корекѿура

Аутор

Тираж

150 примерака

Шѿамѿа

Графички атеље СКВЕР, Крагујевац

САДРЖАЈ

Реч-две унапред	5
Велики јубилеј (150-годишњица доношења Сретењског устава)	9
Прво штампано издање Сретењског устава (у Крагујевцу, у Књаже-ско-Србској Типографији 1835) – копија текста у целини, у смањеном формату	17
Димитрије Давидовић, творац Сретењског устава	28
Устав Кнежевине Србије, издат и заклетвом потврђен о Сретењској скупштини 1835. у Крагујевцу, писан руком – копија оригинала у смањеном формату	42
Konstytucja Księstwa Serbii z r. 1835 (Sreteńska) – dzieło Dimitrija Davidowicia	73
Устав Сједињених Америчких Држава (Поводом двестогодишњице постојања)	85
Устав Сједињених Америчких Држава од 1787. године – текст у целини, закључно са чланом XXVI амандманâ (1971)	109
Реч-две о стварању права као научно заснованом сврсисходном процесу	127
Федерација и конфедерација – с гледишта суверености	132
Покрајина – конститутивни елемент Федерације?!	136
Језик и стил уставâ Кнежевине и Краљевине Србије 1835–1903.	140
Творци уставâ Кнежевине и Краљевине Србије 1835–1903.	147
Устав и његова садржина	152
Изборни систем у Пољској	157
Актуелност мисли Слободана Јовановића о савезној држави (с гледишта државне суверености)	162
Асиметрична федерација – теоријска конструкција и упоредноправни примери	167
О пољском Уставу од 3. маја 1791 (Поводом превеођења овог устава на српски језик)	180
Увод	180
Нешто више о међународном окружењу и унутрашњим неприликама	183

Materia constitutionis Трећемајског устава	188
Тарговичка конфедерација, обарање Устава и II подела	191
Устанак под вођством Тадеуша Кошћушког и III подела Пољске ..	192
Узроци најтрагичнијих догађаја у пољској историји	193
Коришћена литература	195
Пољски устав од 3. маја 1791 (Владавински закон)	196
Прембула	198
I Владајућа религија	198
II Племићи велепоседници	198
III Градови и њихови грађани	199
IV Сељаци, земљорадници	199
V Владавина, или одређивање јавних власти	200
VI Сејм, или законодавна власт	200
VII Краљ или извршна власт	201
VIII Судска власт	204
IX Намесништво	204
X Образовање краљеве деце	205
XI Народна оружана сила	205
Устав Републике Пољске (Текст усвојен од Народне Скупштине 2. априла 1997. године)	206
Мазурка Домбровског, Jeszcze Polska nie zginęła – химна Републике Пољске	209
Прембула Устава	211
Одељак I	
Република	213
Одељак II	
Слободе, права и обавезе човека и грађанина	218
Општа начела	218
Личне слободе и права	219
Политичке слободе и права	223
Економске, социјалне и културне слободе и права	225
Средства заштите слобода и права	228
Дужности	228
Одељак III	
Извори права	230
Одељак IV	
Сејм и Сенат	232
Избори и трајање мандата	232
Посланици и сенатори	233
Организација и делатност	235
Референдум	238
Одељак V	
Председник Републике Пољске	239
Одељак VI	
Министарски Савет и јавна управа	245
Одељак VII	
Територијална самоуправа	250

Одељак VIII	
Судови и Трибунали	252
Судови	252
Уставни Трибунал	254
Државни Трибунал	257
Одељак IX	
Органи државне контроле и заштите права	259
Врховна Контролна Комора	259
Заступник Грађанских Права	260
Национални Савет за Радиофонију и Телевизију	261
Одељак X	
Јавне финансије	262
Одељак XI	
Ванредна стања	265
Одељак XII	
Промена Устава	267
Одељак XIII	
Прелазни и завршни прописи	268